

Turun yliopiston raskaan musiikin ystävät TYRMY ry Häirintäohjesääntö

Hyväksytty yhdistyksen syyskokouksessa 15.11.2017.

1. Johdanto

Yhdistyksen toiminnan kannalta on olennaista, että kaikki yhdistyksen tapahtumiin osallistuvat henkilöt voivat kokea olonsa turvalliseksi. Yhdistys suhtautuu vakavasti sekä puuttuu kaikkeen loukkaavaan, häiritsevään ja ahdistavaan käytökseen, jota yhdistyksen toiminnan yhteydessä ilmenee. Tämän ohjesäännön tarkoitus on antaa suuntaviivoja sekä toimintaohjeita miten hallituksen, häirintäyhdyshenkilöiden ja jäsenien tulee toimia tällaisen käytöksen yhteydessä. Tässä ohjesäännössä kuvattua kuulemis- ja päätöksentekomenettelyä sovelletaan kaikissa yhdistyksen toimintaa koskevissa tilanteissa, joissa esiintyy häiriökäyttäytymistä.

2. Häirintäyhdyshenkilöt ja hallitus

Hallitus valitsee keskuudestaan tai ulkopuolisista toimihenkilöistä kaksi häirintäyhdyshenkilöä, jotka edustavat eri juridisia sukupuolia. Kahdella häirintäyhdyshenkilöllä otetaan huomioon se, että jäsenen voi olla helpompaa tulla puhumaan tietyn sukupuoliselle henkilölle, jäsen voi kokea toisen häirintäyhdyshenkilön jääviksi tai kokea häirintää tämän toimesta. Mikäli jäsen ei halua puhua kummallekaan häirintäyhdyshenkilölle, voi hän ottaa yhteyttä valitsemaansa hallituksen jäseneseen. Häirintäyhdyshenkilöt toimivat ainoastaan häirintää kokeneen valtuuttamana ja häirintätapausta koskevia tietoja käsitellään luottamuksellisesti prosessin kaikissa vaiheissa. Ilmoituksen tekijän on oikeus säilyä nimettömänä prosessin eri vaiheissa. Häirintäyhdyshenkilön tulee käynnistää häiriökäyttäytymiseen puuttumiseen vaadittavat toimenpiteet viipymättä asian tultua hänen tietoonsa.

Yhdistys myös tunnistaa, että häirintäyhdyshenkilön tai hallituksen jäsenen asema ei aina ole miellyttävä tällaisten asioiden yhteydessä. Tämän takia häirintäyhdyshenkilöiden tai hallituksen mahdollisia päätöksiä ei jäsenten tule ottaa henkilökohtaisesti, vaikka niistä saakin olla eri mieltä. Tarvittaessa hallituksen jäsen tai häirintäyhdyshenkilö jäävää itsensä tapauksen käsittelystä. Jääväysperusteena voi olla esimerkiksi osallisuus käsiteltäviin tapahtumiin tai jos muuten kokee käsiteltävän asian liian henkilökohtaiseksi ottaakseen objektiivisesti osaa tapauksen käsittelyyn. Tällöin kuitenkin on huolehdittava, että tapaus tulee asianmukaisesti käsitellyksi yksittäisen henkilön jääviydestä huolimatta.

3. Toimintaan puuttuminen

Mikäli koet häiritsevää käytöstä yhdistyksen toiminnassa tai huomaat jonkun toisen joutuvan tällaisen käytöksen kohteeksi, ota yhteyttä häirintäyhdyshenkilöihin (yhteystiedot löytyvät yhdistyksen verkkosivuilta). Häirintäyhdyshenkilöiden tehtävä on ensin keskustella luottamuksellisesti asianomaisten kanssa ja pyrkiä selvittämään asiat heidän kesken yhteisymmärryksessä. Mikäli yhteisymmärrykseen ei päästä, voivat häirintäyhdyshenkilöt tuoda asian hallitukselle päätettäväksi. Hallitus käsittelee häirintätapaukset niin ikään luottamuksellisesti.

Viime kädessä hallitus linjaa millaisia toimenpiteitä asiasta järjestön sisällä seuraa. Toimenpiteisiin ei saa vaikuttaa se, kuka on tekijä tai kuka on kohde, vaan vaikuttavia tekijöitä ovat toiminnan laatu, määrä sekä toistuvuus. Ei-jäsenien kohdalla porttikielto voidaan kuitenkin antaa kevyemmin perusteina kuin jäsenille.

Puuttumiskeinoina yhdistyksellä on seuraavat toimenpiteet:

- **Huomautus:** annetaan aina ensisijaisesti suullisesti lievemmästä häiriökäytöksestä. Huomautuksen voi antaa joko häirintäyhdyshenkilö tai hallituksen jäsen oman harkintansa perusteella ilman erillistä päätöstä.
- **Tapahtumasta poistaminen:** mikäli henkilö käyttäytyy häiritsevästi tietyssä tapahtumassa tai ei muuta käytöstään huomautuksesta huolimatta, hänet voidaan poistaa tästä tapahtumasta, joko hallituksen jäsenen tai hänen valtuuttamansa henkilön toimesta.
- **Kirjallinen varoitus:** voidaan antaa hallituksen päätöksen mukaisesti vakavammasta käytöksestä ja se voi sisältää uhkauksen määräaikaisesta tai pysyvästä porttikiellosta mikäli toiminta toistuu.
- **Porttikielto:** voidaan antaa hallituksen päätöksen mukaisesti joko määräaikaisena tai pysyvä, kirjallisen varoituksen jälkeen.
- **Yhdistyksestä erottaminen:** pysyvä porttikielto tai vakava yhdistyksen toimintaa haittaava käytös voi johtaa jäsenen erottamiseen.

Viime kädessä vakavien käytöshäiriöiden selvittelyminen tai vaarallisen henkilön poistaminen tapahtumista tapahtuu virkavallan toimesta, mikäli yhdistyksen omat toimintavaltuudet ja -keinot eivät riitä. Mikäli häiriökäytökseen syyllistynyt ei ole yhdistyksen jäsen, saattaa hänen jäljittämisenä jälkikäteen asioiden selvittämiseksi olla vaikeaa. Tällöin häirintäyhdyshenkilön tehtävänä on olla häiriökäytöksen kohteeksi joutuneen tukena ja kannustaa tarvittaessa viemään asia eteenpäin virkavallan selvitettäväksi.

Päätökset kirjallisista varoituksista ja porttikielloista sekä niiden sisällöstä tekee hallitus yhdessä. Kuitenkaan yksittäisen hallituksen jäsenen kuuleminen ei saa tarpeettomasti viivyttää päätöksen tekemistä vaan riittää, että päätösvaltainen määrä hallituksen jäseniä on asiaa käsittelemässä. Erottamispäätöksiä lukuun ottamatta näitä päätöksiä ei tehdä hallituksen kokouksissa, vaan hallitus keskustelee niistä keskenään luottamuksellisesti, häirintäyhdyshenkilöiden esityksestä, ja tekee päätökset näiden keskusteluiden perusteella, kuultuaan ensin päätöksen kohdetta. Häirintäasioita koskevat päätökset eivät ole julkisia eikä yksittäisillä hallituksen jäsenillä ole oikeutta kommentoida yksittäisiä päätöksiä yhdistyksen muille jäsenille. Yksittäisiä tapauksia koskevat tiedot ja tapauksesta seuranneet toimenpiteet kuuluvat vain asianosaisten tietoon. Mikäli yhdistyksen jäsenellä on kysyttävää tai kommentoitavaa johonkin tiettyyn häiriökäytöstapaukseen liittyen hän voi olla yhteydessä häirintäyhdyshenkilöön. Päätökset säilytetään kirjallisesti vain hallituksen ja häirintäyhdyshenkilöiden tiedossa.